

איווי המוות הישראלי (ב)

אריה סתיו

ב

שגרת ההכפשה

ב 1- באוגוסט 1997, בנאומו בפני המטכ"ל של צבא, הודיע הנשיא מובארכ על תביעתה העומדת של מצרים לשטחים מן הנגב. הנשיא המצרי רמז שאם ישראל לא תמסור חלק זה מרצועה, עומדות לרשותה של מצרים "אופציות נוספות". הרכב קהל המאזינים לא הותיר ספק באשר לאופייה של האופציה לה כיוון מובארכ.⁴⁶

ב-20 בנובמבר 1997, הכריזה שרת-החוץ של שוודיה יאלם ואלן: "ישראל איננה קיימת מתוקף זכות היסטורית או תנ"כית, אלא מתוקף החלטת האו"ם".⁴⁷

חודש לאחר מכן קרא נשיא צרפת לראש-ממשלת ישראל, שקרן; שרת-החוץ של בריטניה, רובין קוק, העליב את ראש-ממשלת ישראל בפומבי בביקורו בארץ.⁴⁸ מדלן אולברייט הצהירה שאין לה אמון בנתניהו, ונשיא ארצות-הברית השווה בין ראש-ממשלת ישראל לצדאם חוסיין.

כעבור חודשיים, ב"יום ירושלים" שנחוג בוועידה לסולידריות עם העם הפלשתיני, במרס 1998 בטהרן, הצהירו באי הכנס פה אחד על ההכרח להשמיד את המדינה הציונית "השמדה מוחלטת". אורח כבוד של הוועידה היה נציג אש"ף באירן.

מבחר אקראי זה של אירועים, שכל אחד מהם לבדו די בו כדי לעורר סערה ציבורית במדינה מתוקנת, ובמקרה המצרי והשוודי, קרוב לוודאי שאף להביא לניתוק יחסים

זהו הפרק המסכם את ספרו של המחבר, בשם זה, שראה אור בהוצאת מודן ב-1998. חלקו הראשון של הפרק הופיע בחוברת הקודמת. א"ס הוא עורך נתיב.

⁴⁶ ראה: אל-ואסט, לונדון, 5.8.1997. שבועון זה, הקשור למשפחת המלך כה הסעודית, נהנה מאמינות גבוהה. בכל מקרה, לא באה כל הכחשה מצדו של נשיא מצרים.

⁴⁷ משפט אחד מתוך רצף של דברי בלע, שעיקרם הטלת אשמה על שכמה של ישראל בגין כל חוליי המזרח התיכון. הדברים נאמרו על-ידי ואלן בדיון לרגל 30 שנה להחלטה 242 שהתקיים באוניברסיטת אופסלה. תמליל הדברים – כפי שפורסם ב-Dagen, יומון המורפיע בברגן, נורווגיה, 22.11.97.

⁴⁸ בתגובה, ביטל נתניהו ארוחת צהרים עם רובין קוק. מקרה חריג זה לא זו בלבד שלא עורר תגובה שלילית בבריטניה, אלא להפך, בדיון הציבורי שהתעורר בעיתונות הבריטית (כולל בעיתון נות הלייבור) זכה מעשהו של נתניהו להבנה מלאה.

דיפלומטיים, עבר בישראל בקול דממה דקה. לנאומו של מובארכ לא היה זכר בתקשורת הכתובה או האלקטרונית. על הצהרת ההשמדה של טהרן, באו שורות ספורות במעריב. כך גם על דברי הבלע של שרת-החוץ השוודית. להשמצות של הגבי אולברייט, והאדונים שיראק, קלינטון ושרת-החוץ הבריטי, מחאה התקשורת הישראלית כף, והתייצבה לצדם.

מצב זה (המסלים והולך) של נכונות להבליג על שורה של עלבונות דיפלומטיים (המסלימים אף הם, הן בדרגת החומרה והן בתכיפות הביטויים) מכרסם בכושר העמידה הלאומי במהלכו של תהליך מדיני קשה. סף התגובה הישראלי הולך ויורד, עד כי משלב מסוים ואילך ישראל לא מנהלת עוד מדיניות המייצגת את צרכיה אלא נאבקות בקרב מאסף, המתבטא במילוי שורה ארוכה של תכתיבים הנכפים עליה, והנוגדים בעליל את האינטרס הלאומי.

כניעה לאכיפה אסטרטגית, ככל כניעה תחת לחץ, צוברת תאוצה, עד כי מהלך מדיני, אשר רק אמש נחשב לבלתי קביל על פניו, ניצב במרכז ההסכמה הלאומית היום, ויהיה מושא של כיסופים נוסטלגיים מחר. כך למשל, אילו ניתן היה לשוב עשור או שניים לאחור במנהרת הזמן, ולהציג בפני הישראלי המצוי את נתוני התמיכה הציבורית במדינה פלשתינית, היה האיש בטוח שהוא קרבן למתיחה בלתי מוצלחת, או שהסוקרים יצאו מדעתם. כך בסוגיית המדינה הפלשתינית, וכך בשורה ארוכה של סוגיות היורדות לשורשי הקיום הלאומי בישראל שלאחר-אוסלו.

עיקרי הציונות, אלא שהוא מעניק להם גם ממד מקברי, אותו היטיב להגדיר אבא אבן, בזמנו, כאשר כינה גבולות '67 "גבולות אושוויץ".

הנה אפוא, מקץ חמישים שנות ריבונות, לא רק שמדינת ישראל היתה ונותרה המקום המסוכן ביותר ליהודים בתבל, אלא שרמת האיום עליה הולכת וגוברת, במקביל להסלמת מרוץ החימוש הלא-קונוונציונלי במרחב. הבררה שבדי ישראל היא אפוא לחיות ו"בידה האחת השלח", או לא לחיות כלל.

חלופה קשה זו דורשת תעצומות נפש, שיתכן כי הן גזרה שאין הציבור יכול לעמוד בה, אם לשפוט על-פי המגמות הרווחות בישראל בעשור האחרון, כפי שהוצגו במאמר זה. פיתוח תסמינים שהם ממאפייני פתולוגיה של קרבן הוא אפוא בחינת המובן מאליו, כמעט ואמרנו, הכרח לא יגונה. בחינת תסמינים אלו על הרקע המיוחד של האנומליה היהודית תעניק לנו יתר הבנה בסוגיה המורכבת של "איווי המוות הישראלי".

הערה על האנומליה היהודית

נומליה יהודית", קרי: השכר, אולם ביתר שאת, העונש, המושת על ישראל כתנאי להיותו עם סגולה, מטיל על שכמו של היחיד מעמסה שהוא מתקשה לשאתה, וסופו שהוא קורס תחתיה. הפרקים הקשים מנשוא בספר ויקרא כ"ו, ובדברים כ"ח, המפרטים אחת לאחת.⁵² את מסכת האמינים שתרד על ישראל "אם בחוקותי (לא) תלכו... והלכתי עמכם בחמת קרי ויסרת אתכם... ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו... והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה... ארור אתה בבואך וארור אתה בצאתך... והיתה נבלתך למאכל לכל-עוף השמים ולבהמת הארץ". וכמו לא די במארות המובטחות בתורה, מוסיף הנביא משל עצמו: "והפיצותם בגוים אשר לא ידעו... ושלחתי אחריהם את החרב עד כלותי אותם... ושלחתי בהם את החרב ואת הרעב ואת הדבר עד תמם מעל האדמה..." (ירמיהו ט' 16, כ"ד 10).

הנה כי כן, לאור הכתוב, הרי נוכח התנאים וחומרת העונש שישת על הפרת ההסכם, ספק אם בחישוב עלות/תועלת היתה נמצאת אומה אחרת המוכנה לנטול סיכון כה רב בעבור המעמד (המתעתע משהו) של "עם סגולה". בסופו של חשבון לא ברור אפוא מי עשה חסד עם מי, הקב"ה עם עם ישראל, או שמא להפך.

כך או כך (והסגנון ההיתולי משהו לא נועד להקל מחומרת הבעיה) יהיה זה אך היגד בנלי – ואף זאת בלשון המעטה – לומר שמנוסת היהודי מגורלו היא לזו ההיסטוריה היהודית. השאיפה להיות "ככל הגוים", קרי: להשתחרר מעול הסגולה, בבחינת לא מעוקצך ולא מדבשך, היא הכורכת זה בזה את מתייווני הבית השני עם מתבוללי אשכנז וה"פוסט-ציונים" בישראל. זהו חוט השני הכורך את קורות היהודים לא פחות מרצף האסונות שירד על ראשם.

קריסת אינסטינקט ההישרדות נוכח מצוקת קיום היא אפוא המאפיין המרכזי של מדינת היהודים ביובל לקיומה. מצוקת קיום אינה ניתנת להדחקה ונושלטתית אגב משיכת כתף והטמנת ראש בחול. מחירה של ההדחקה כבד. סופו שהוא משסע את מרקם החברה, ההסכמה הלאומית מתפוררת והדבק המאחד את הציבור לכלל לאום מתפרק. ההוואה העצמית, שהיהודים פיתחו לכלל אמנות צרופה, תופסת את מקומה של החשיבה הרציונלית. אמיתות בסיסיות והשכל הפשוט קורסים ומפנים מקום לסברות כרס מצוצות מן האצבע. שנאת האויב מושלכת פנימה ומתורגמת לשנאה עצמית, המתורגמת בתורה לשנאת אחים. שיתוף-פעולה עם אויב הופך לאפנה תחת הוואה סמנטית ב-Newspeak אורוליאני, המגדיר מכירה כללית של נכסים אסטרטגיים בכינוי "יתהליך שלום".

חלקו הראשון של המאמר הוקדש ברובו לתיאור מקיף של תסמיני שכר האימה – פועל-יוצא מפותנציאל האיום המכוון לעבר ישראל. בחלק השני ייעשה ניסיון לרדת לשורשי התופעה.

הכישלון הציוני

בספרו **מדינת היהודים** (פברואר 1896), טען הרצל, כזכור, כי "כאשר אך נחל לבצע את תכניתנו, תקום האנטישמיות בכל מקום לדממה, כי ברית שלום היא בינינו ובין העמים".⁴⁹ מכאן אך טבעי שלסוגיית הצבא מקדיש הרצל בספרו רק את שתי השורות הבאות: "רואה אני את מדינת-היהודים כמדינה נייטרלית. צבאה יהיה רק חיל-מצב... אשר תפקידו יהיה לשמור על הסדר כלפי פנים וכלפי חוץ".⁵⁰

הרצל, תוצר מובהק של הפוגרומים ברוסיה ופרשת דרייפוס מזה, ושל עידן אביב העמים והפוזיטיביזם של שלהי המאה התשע-עשרה מזה, ראה בענות עמו את פרי הבאושים של מארת הגלות. אמונתם של הרצל ושל רוב אבות הציונות, לפיה ריבונות מדינית היא פתרון לסוגיית האנטישמיות, הפכה לצו קטיגורי של הציונות ולאני-מאמין של עידן היישוב, ובעקבות הלקח הנורא של השואה, של מדינת ישראל. מואב זיבוטינסקי ועד בר בורוכוב, מדוד בן-גוריון ועד מנחם בגין, הכול טרחו להעלות על נס את הטיעון לפיו "כניסתו של העם היהודי אל ההיסטוריה" תפטור אותו מקללת האנטישמיות.⁵¹

אולם לא זו בלבד שהאנטישמיות לא "קמה לדממה", אלא שמדינת היהודים ירשה את שנאת העולם לעם עולם. בתולדותיה הקצרות ניצבה ישראל מול מבקשי נפשה בחמש מלחמות-רבתי, והיא נאלצת להחזיק בצבא הגדול ביותר בעולם ביחס לגודל האוכלוסייה. את פרקי הביניים בין המלחמות, שבהם משתולל בתוכה טרור ערבי, ומלחמות התשה מתחוללות על גבולותיה, מכנה ישראל "ימי שלום". התפוצה המהירה של אמלי"ח להשמדה המונית בזירה מעוררת את רוחות-הרפאים של תאי-הגזים, כפי שנראו בבריחה ההמונית ממרכזי האוכלוסייה בימי מלחמת-המפרץ השנייה. לא זו בלבד שמרכיב זה, המצטרף לאופיו הנאצי של האיסלאם, שאינו מסתיר את כוונותיו ואת הכנותיו להשמדת ישראל, הופך על פניו את

⁴⁹ תרגום: אשר ברש; תל-אביב: הוצ' מצפה, תשי"ד, עמ' 87.

⁵⁰ שם, עמ' 79. הקורא היום את ספר ההמשך **למדינת היהודים**, אל-טוילאנז, סיפור-ארק-דיה נוגע ללב בתמימותו, לא יכול שלא להשוותו להפלה אוטופיסטית אחרת, זו של שמעון פרס בספרו **מזרח יטבחן חדש**. אולם בניגוד לפרס, להרצל שמרה זכותו של החף מדעת.

⁵¹ דומה כי מבין ראשי-ממשלת ישראל, רק גול-דה מאיר היתה מוכנה להתייצב מול האמת ללא משוא פנים. ראה את פרק המבוא בספרה האוטוביוגרפי **חיי**, שבו היא מתריעה מפני האש-ליה כאילו ניתן לרצות את האיבה הערבית ל-ישראל בווייתורים טריטורי-ריאליים.

⁵² מה אפייני: למניין הש-כר מוקדשים בדברים כ"ח 13 פסוקים, ולמניין העונש, 55 פסוקים מורי אימה. אכן תקציר סט-טיסטי נאמן המציג את יחסיות הקיום היהודי בקורות ישראל.

אולם רק במדינת ישראל העצמאית לבשה שאיפה זו את החיבת הנואש, הבלתי פתיר שלה. המתח הדיאלקטי בין הרצון להיות ככל הגויים מזה, לבין החלופה הישראלית הכופה על המתבולל את אמרתו של יליג "היה אדם בצאתך ויהודי באהליך" מזה, אפילו איננו הרע במיעוטו; הוא כישלון גמור. סופו של הפוסט-ציוני שלנו, מי שנלכד בפי האומיות, שיאבד את שני העולמות כאחד. על קללת היהדות הרובצת על גבו הר כגיגית, נוספה עתה גם מארת הציונות. אם את הראשונה הצליח להשיל מעצמו בדי עמל, הלא מנוס מן הציונות משול לחורבן הבית הלאומי. ואת זאת בדיק הוא עושה. האמנם בבלי דעת?

בטרם נטיל על הפוסט-ציוני את האחריות הכבדה של איווי המוות, מן הדין יהיה להתבונן במציאות מנקודת-ראותו שלו.

פתולוגיה של קרבן

ל צורך עניינינו אין זה משנה כלל אם יש ממש בהיגד הנודע של ליאו קא: "תולדות היהודים הם כתב אשמה נגד האנושות", או לא. שכן ברור ש"האנושות" איננה יכולה להסכים לכך. את הכחשת השואה יש לראות כניסיון – מאוס ככל שיהיה – להתנער מאות קין שהיהודים (בעצם קיומם) מבקשים להדביק על מצחה של אותה "אנושות".

שרשרת האסונות המלווה את העם היהודי מאז שחר ההיסטוריה: הגירושים, החורבן, הפוגרומים, השואה, המלחמות, מתלכדים לכלל דטרמיניזם טרגי שהקרבן רשאי לפרשו כראות עיניו. אמירות מן הסוג "עם לבדד ישכון", "שבכל דור ודור קמים עלינו לבלותנו" וכדומה, המעניקות לישראל את הייחוד המקברי משהו של "עם סגולה", הן עדות לכך. אולם אין הוא יכול לכפות את אתוס הקרבן היהודי על "האנושות". לא זו בלבד שניסיון כזה דינו להיכשל בעודו באבו, אלא שעצם המעשה יעמיק את שנאת היהודים. ואכן, בעיקרון הדיאלקטי שלפיו האנטישמיות ניוונה מן הטרגדיה היהודית וחוזר חלילה, אין כל חדש.

דטרמיניזם, מעצם מהותו, מחזיק בתוכו את הסיבה והמסובב, את העילה ואת המסקנה יחדיו. מכאן שאין צורך בהכחשת קיומם של תאי גז בטרבלניקה על מנת להסיק שבאיזה שהוא אופן אשמים היהודים עצמם בגורלם הטרגי. מה שנתר הוא רק חיפוש אחר ההסבר. מכאן לא רחוקה הדרך מן הסברה כי היהודי סובל מליקוי מובנה (קרי: מרכיב קבוע של רשע תורשתי), הגורם לכל העולם לשנוא אותו, ואשר על כן הוא ראוי לגורלו.

ביקור בידושים עלול להיות אישור לכך. האח"ם המצוי המבקר בישראל ונאלץ לבקר במוזיאון השואה בהר הרצל, על-פי הפרטיכל, יודע שאין הוא נחשף אל מול אימה חד-פעמית של גורל היהודים. הוא מודע לכך שהשואה אינה מעשה חריג בשנאת ישראל לדורותיה (להוציא את ממדיה התעשייתיים), אלא נורמה בקורות היהודים, וכי הנאצים ומשתפי הפעולה שלהם, הם בשר משרו של המערב הנוצרי. מכאן שהוא מודע היטב שבלכתו באולמות האפלים של ידושים העמידו אותו היהודים על דוכן נאשמים. הנה

כי כן, הפנים החתומות והסבר הקודר של האח"ם שלנו היוצא מביקור במקום אינם בהכרח ביטוי לזעזוע מוסרי שעבר על האיש במסדרונות האימים של המוזיאון, כי אם לעלבון על כך שהיהודים מטיחים בו אשם.⁵³ כללי הנימוס מונעים ממנו לומר את האמת, אך ייתכן מאוד שאם בכניסתו טרם גיבש את יחסו כלפי היהודים, בצאתו הוא נעשה שונא ישראל מן המניין.

ההשפעה המכרעת של עמדת הנצרות בסוגיה היהודית על עולמו הרוחני של המשכיל המצוי במערב אינה צריכה הסבר והוכחות. למותר לציין שאין מאמר זה מבקש לעסוק בסוגיה המקפת של האנטישמיות הנוצרית, אבל אין צורך להיות קתולי אדוק על מנת להבחין שבעיני הלא יהודי הטרגדיה היהודית היא בראש ובראשונה כשל אקזיסטנציאלי חסרת-קדים בקורות האנושות. כשל הבולט ביתר שאת על רקע הצלחתה ההיסטורית המרשימה של הנצרות. עובדה שהאח"ם דלעיל אינו יכול שלא להרהר בה, וכל ניסיון לסתרה באמצעות חשיפת הסבל היהודי יש בו יותר משמינית של טעם לפגם, אם לא מהתלה מקברית.

יתר על כן, לפני אלפיים שנים הוצעה ליהדות החלופה הנוצרית, מרשם להצלחה בטוחה, כפי שהתברר בהמשך. דחיית הבשורה הנוצרית על-ידי היהודים קשי העורף גם היא עדות לליקוי המובנה בהם, "ואשר על כן אין מנוס מן המסקנה כי היהודים מאוהבים ככל הנראה בסבלותם", כפי שסיכם טורקוומדה בנימה של אזלת-יד, לאחר שלא עלה בידו לנצר את יהודי סגוביה למרות מסכת עינויי הגוף והנפש שכפה עליהם.

לא רק הנצרות מצויה בהתנגשות חזיתית עם האתוס היהודי. יחס היהודים אל רשימה אקראית של דמויות מן העבר, ומעמדן של דמויות אלה בקרב העמים, הוא עדות לחוסר הנחת היהודי מן ההיסטוריה ולהפך.

רעמסס השני היה מגדולי הפרעונים בעידן הפאר של השושלת הייטי במצרים; נבוכדנצר היה מרבי הכובשים והבונים של העת העתיקה; טיטוס היה מן הנאורים והסימפטיים שבין קיסרי רומא; אוגוסטינוס הקדוש היה מגדולי ההוגים של הנצרות, אם לא הגדול שבהם; תומס אקווינס היה גדול ההומניסטים של ימי-הביניים; מרתין לותר היה מחשובי ההוגים בגרמניה, וכמוהו היו פיכטה ואוטו פון טרייטשקה; וולטייר היה גדול הפילוסופים הליברליים בעידן ההשכלה; חמלניצקי היה גיבור לאומי הנערץ על בני עמו וכו', וכו'.

חבורה נאה זו של אנטישמים ארסיים, ביניהם כמה מן הרשעים והצוררים ששמש נרשם לדיראון עולם בקורות היהדות, הם מאשיות ההיסטוריה בקרב האומות.⁵⁴

עולמם הרוחני של "הגויים דוברי עברית", כפי שהגדיר מישהו באופן קולע את הפוסט-ציונים בישראל, זהה בעיקרו ליחסו של המשכיל המערבי שתואר לעיל אל הסוגיה היהודית, אולם לא יותר מכך. בעוד שהאח"ם הני"ל ישוב אל ביתו בלונדון, פריס או ניר-יורק, כלאו הפוסט-ציוני שלנו בגטו הלוונטיני שבו נמנע ממנו, שומו שמים, להאזין לריכרד וגנר הנערץ עליו. הנה כך מוצא עצמו האיש מחוץ לגדר האנושות הנאורה, הרואה במלחין הגרמני את אחד מענקי המוסיקה של המאה העשרים. בעוד הוא נאלץ, בשל יהדותו לוותר על התרבות לשמה, רק משום שווגנר היה במקרה אנטישמי ארסי. וכי מי לא היה?

⁵³ שלא לדבר על מבקרים דוגמת סאדאט, שמב-חינתו היה זה סיור לי-מודי ושיבה נוסטלגית באמצעים אור-קוליים אל ימי הפיחור הנערץ עליו.

⁵⁴ ראה למשל את דברי התוכחה של ארנולד טוינבי, ממעריצי הקיסר-רות הרומית, בגנות המ-רד הגדול.

הנה, יחסית לגורלו, שפר אפילו מעמדו של מתבולל "התפוצות" ("תפוצה" דווקא, שהרי "גלות" על מטענה השלילי, היא ביטוי פסול בחברה הטובה), המיטיב להיטמע בסביבתו באותו כושר מופלא של סתגלנות יהודית. מן המתבולל הישראלי ניטלה אפילו אפשרות זו. הנה, לראשונה בהיסטוריה מוצא עצמו היהודי נעדר יכולת להתבולל. במי יתבולל? יתאסלם? יהפוך את ניגוב החומוס בפיתה לאתגר תרבותי נוסח ה-Bildung של יהודי גרמניה?⁵⁵ את עולמם הרוחני של "גויים דוברי עברית" מייצגים, בין היתר שני עיתונאים מהארץ, יורם ברונובסקי ודורון רוזנבלום. עם מותו של נסים אלוני, כתב רוזנבלום:

בעוד... הפוליטיקאים והרוב השולט בארץ, מתמקחים כרוכלים על כל אחוז וחצי אחוז של אדמת טרשים – יצאה אתמול לפועל... הפעמים הקשה והמכאיבה באמת. עם מותו של נסים אלוני הצטמקה באחוזים רבים המולדת האמיתית שלנו... ישראל של העברית.⁵⁶

נתק גרוטסקי זה בין שפה ל"אדמת טרשים", קרי: אי הבנה בסיסית של זיקת השפה למקום, הוא האחראי לתופעת הגרפומן הישראלי המצוי, שהמקונן הנייל הוא מביטויי המופלאים.⁵⁷

דוגמה אחרת לניסיון פתטי של התבוללות לבנטינית היא שירי התהילה ששר עמוס קינן לנענע, ההתפעלות האסתטית והאדריכלית שמעוררת קלקיליה בעיני דוד גרוסמן, וכן טיעוניה של שולמית הר-אבן על הקרבה וזהות הגורל שהיא חשה כלפי ערביי הארץ לעומת הניכור שלה ליהודי התפוצות.

אולם זהו מיעוט בטל בשישים, גם משום תחושת המיאוס שמעוררת ההתרפסות היהודית בעיני ערבי הגון הדוחה אותה על הסף,⁵⁸ וגם משום החשד הקבוע שניסיונות החיזור של השמאל הישראלי אינם אלא מעשה נכלים ציוני הנועד לפורר את האחדות הערבית.

לא ייפלא אפוא שהפוסט-ציוני שלנו מבקש להימלט מגורלו בהזדמנות הראשונה הנופלת לידיו. בכך הוא ממשיך את מורשת מתבוללי אשכנז, מי שבאישיותם התלכדו האנטישמיות הנוצרית מזה, ויורשיה החילוניים מאסכולות וולטיר מזה, ומי שמאז עידן האמנציפציה סברו כי טמיעה תרבותית או המרת-דת יעניקו להם כרטיס כניסה (billet entrée), כפי שביטא זאת היינה באירוניה עצמית) אל טרקליני האנושות הנאורה שתשיל מהם סופית את מארת היהדות.

התרפסות המתבולל, שבגינה הפך "לגרמני יותר מגרמני", לבשה – כצפוי – ממד של שנאה עצמית. את שנאת הנאצים אליו השליך ה"גרמני בן דת-משה" על בני עמו, ה-Ost Juden, ועדכן את אמרתו הנודעת של טרייטשקה: Die Juden sind unser Unglück (שהיתה לסיסמת הנאצים) ל-Die (Ost) Juden sind unser Unglück.

אלא שגם הנכונות להפנים את האנטישמיות לא הועילה למתבולל הברלינאי המצוי. על כן נגרר עם שחר מביתו אל תחנת איסוף, ונשלח מזרחה לגטאות אחיו ה-Ost Juden בפולין, או למחנה ריכוז. בתעודת הזהות שלו הוטבעה האות השנואה „J", ולצדה שמו הפרטי החדש. לא עוד פרנץ, הנס, מקס או מוריץ, אלא ישראל, ר"ל. לא עוד גרטה, לני, או הילדה כי אם שרה. כך, באירוניה האפיינית לחוש

ההומור של גבלס, השיבו הנאצים למתבולל היהודי את זהותו. וכאשר הוציא את נשמתו בטרבלינקה או בדכאו, עשה זאת לפחות כיהודי כשר ולא כמומר להכעיס.

אולם לא הכול הגיעו אל תחנת האיסוף. רבים שלחו יד בנפשם, הם ומשפחותיהם, עוד קודם לכן. המתבולל היהודי, שזהותו הגרמנית אבדה, לא עמד במעמסת השיבה אל היהדות שהנאצים ביקשו לכפות עליו. שנאתו ליהודי שבו היתה כה גדולה עד שבחר במוות על פני חרפת השיבה לזהותו.

מאה שנות ה-Bildung נגזו אפוא, תחילה בחוקי נירנברג, ואחר כך בעשן המשרפות. הריפוי בהלם של לקח השואה אמור היה לשחרר את המתבולל שלנו מאשליית הגלות. על מדינת ישראל הוטלה המשימה לעצב את הישראלי החדש על-ידי ריפוי הפגם שבזהות גנובה במתן זהות אותנטית, אשר לראשונה מזה אלפיים שנים התלכדו בה אמונה ולאום. אולם לא זו בלבד שהציונות לא הצליחה להבטיח לאדם היהודי "מקום תחת השמש", כשם ספרו של בנימין נתניהו, אלא שהעיקרון היהודי של שחר ועונש קרס אף הוא, ודווקא על הרקע הגרמני, שערכו כה מכריע בשני מרכיביו של הלקח ההיסטורי: כישלון ההתבוללות מזה והשואה מזה.

הגרמנים, עם המרצחים, הם מן העמים העשירים, הבטוחים והשלווים בתבל. זה עתה התאחדו, וזכות עצמתם הכלכלית (ובמהרה, הצבאית) הם חוזרים למעמד של הגמוניה באירופה. חזונו של גבלס על גרמניה שלאחר המלחמה "אשר תפרח כשם שלא פרח מעולם, נופיה ומחוזותיה החרבים ייבנו מחדש ובהם ערים חדשות ויפות מאלו שבעבר, וכפרים בהם תשכון השלוה..." מתגשם במלואו. לעומתו, העם הקרוב שב וחוזר אל "קו הקץ", אם נלקוט בדימוי האכזר של אלתרמן, בסיוע נמרץ של תלוינו מאמש המחמש את אויבי ישראל של היום באמלי"ח להשמדה המונית.

אתוס הפשיעה, כפי שנצרך בכור ההיתוך של הנאציזם, שם אפוא ללעג את העיקרון היהודי בדבר שחר ועונש, מרוקן מתוכנו את רעיון עם הסגולה ומעניק ממד מקברי לתפיסת ה"הסתרת פנים", והוא אפוא אישור נוסף לפוסט-ציוני שלנו כי במעשה הניכור שלו ממדינתו אין לו ממה לחשוש, הוא צועד בדרך הנכונה, עם ההיסטוריה. העובדה שהלקח הגרמני הוא עוד נדבך בממד הדטרמיניסטי של הטרגדיה היהודית היא תוספת מבורכת מבחינתו.

ישראל – מלכוד הזהות הלאומית

הציונות שבה וכפתה על המתבולל שלנו זהות יהודית-לאומית, וזו השיבה אותו בתרגיל דיאלקטי (נבזי, יש להודות) של אחדות הניגודים, אל הגטו. לא זו בלבד שמדינת ישראל כשלה להביא מזור לגורל היהודי, אלא שהיא דווקא הקצינה אותו, על-ידי הקמת גטו חמוש. לא רק שהפסוק "וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות", הנישא על שפתי הליברל היהודי לצורך שלא לצורך, נושא אופי אירוני במציאות אליה נקלע, אלא שאם רצונו לחיות הוא נמצא מקיים את היפוכו הסימטרי: "כתו אתיכם לחרבות ומזמרותיכם לרמחים" (ויאל, ד' 10). מה

⁵⁵ ובעצם מדוע לא? באחד הביטויים המשעשעים והלעגים בעת ובזמנה אחת, פירט אריאל הר-שפלד, על פני עמוד שלם במוסף לספרות של הארץ, את המוטיבים המ-שותפים לאום כולתום ולבטהובן.

⁵⁶ הארץ, 14.6.98.

⁵⁷ דוגמה להגותו של ברר-נובסקי, שאינו מבייש את רוזנבלום, ימצא הקורא במאמר על השמאל הישראלי: "יום אם תכתוש את השמאלן במכתש לא תסור מעליו איולתו", עמ' 166 בס-פר.

⁵⁸ אנטון שמאס ועזמי בשארה הם דוגמאות לכך. שמאס ובשארה, המיטיבים לתמרן את משתפי הפעולה הישראליים לצורכיהם, בזים להם בגלוי. ראה את הריאיון של ארי שביט עם בשארה (מוסף הארץ, 29.5.1998), ואת דב-רי שמאס בגיליון אוקטובר 1987 של מר-ליטיקה. לאחרונה הצט-רף ערפאת למי שנקעה נפשם מחיזורי היהודים הכופים את עצמם על לוח זמנו העמוס. פריח אבו מדיו, "שר-המשפ-טים" של הרשות הפלש-תינית, לגלג על תופעה זו בתכנית טלוויזיה של הרשות ב-17.7.98, וציין ש"עכשיו צריכים תומכי השלום במחנה הישראלי לתאם פגישה עם הריאס לפחות שנה מראש".

פלא שהוא מוצא עצמו מסכים עם ההגדרה לפיה "ישראל היא גטו, אמנם חמוש טוב יותר מגטו ורשה ובמצב כלכלי טוב יותר מגטו לודז', אולם בכך תמו ההבדלים".⁵⁹ ברור שבמצב זה עדיף הגטו המקורי, מן הסוג לו כיוון הרמן כהן, מי שביקש לשכנע את מרטין בובר הציוני כי: "המנטליות של הגטו איננה רוח רפאים של היהדות, אלא נשמתה האמיתית של המציאות היהודית".

במובן זה דבריו של עמוס עוז על כך שהערגה לקבר רחל אינה מחייבת שליטה טריטוריאלית במקום, כשם שזכותו של עם ישראל על ארצו מותנית בהסכמת הפלשתינים,⁶⁰ הם הד ברור לדברי פרנץ רוזנצוייג בוויכוח שניהל עם גרשום שלום: "היהודי צריך לערוג למולדתו אך אסור לו להיות ריבון בארצו. מקורו הוא הגולה שם עליו להיות וספר התורה בידו". כהן ורוזנצוייג כתבו בראשית המאה, ואומרים שאילו חיו בימי השואה והתקומה, היו משנים בוודאי את עמדתם כלפי הציונות. האומנם? ואולי, על רקע המנוסה מן הציונות בשנת היובל למדינת היהודים, הבינו שני האנטיציונים הללו את נפש היהודי טוב יותר מבובר ומשלום הציונים?

הנה כי כן, הפוסט-ציוני שלנו, שהיה בעבר "חבר בכח מצורעת" (קפקא) הוא היום אזרח "מדינה מצורעת". "הקוסמופוליטאן היהודי הנמלט מפני הפרוכיאליזם העברי כמפני מגפה" (ברל כצנלסון) מוצא עצמו פתאום והוא שב, למגנת לבו, למעמד של "עם לבדד ישכון". את אכזבתו מן המלכודת הלאומי של מדינת היהודים היטיב לבטא יחיעם וייץ, המצטט לצורך ענייננו את ג'ורג' שטיינר, במשל המלח המפורסם שלו: "היהודים כמוהם כמלח, כשהם מפוזרים בקרב האומות הם תבלין המוסקיף טעם. בריכוז גבוה לא ניתן לסבול אותם, איכותם המיוחדת של היהודים ניכרת אפוא כשהיו מפוזרים בין הגויים".⁶¹ מכאן הפסילה שפוסל וייץ את המושג הקרתני "מולדת" שבה אדם עלול למות מוות מטומטם ונעדר פשר בפעולת טרור ואפילו במלחמה... [והוא] "עלול לשלם בחייו לא כאלטרנטיבה לאשוויץ אלא למען דגל כחול לבן על כביש חוצה משהו...".⁶²

מוות למען המולדת בנוסח הסיסמה הציונית "טוב למות בעד ארצנו" הוא אפוא "מוות מטומטם ונעדר פשר", ולו רק משום שאין הוא "אלטרנטיבה לאשוויץ", בלשוננו. פסילה גמורה זו של ריבונות לאומית, אם להביא את ההיגד של וייץ אל האבסורד שבו, נוטלת אפילו מן המוות של כך חורין את טעמו. מסתבר אפוא שעדיף מוות בכבשני אושוויץ, שהוא ככל הנראה "קוסמופוליטי, אוניברסלי", על מוות קרתני "למען דגל כחול לבן".

היאוש מן הציונות, מן הריבונות ומרעיון הלאום היהודי, עובר כחוט השני בנרטיב של ציבור הולך וגדל בקרב האליטות בישראל. הגלות הולכת והופכת ליעד של "כיסופי גולה", על משקל "כיסופי גאולה". הרמן כהן, פרנץ רוזנצוייג, ולטר בנימין, ג'ורג' שטיינר ונועם חומסקי, מגיבורי התרבות של השמאל, הולכים ותופסים מקום מרכזי בגיבוש ההווה של מה שמכונה עדיין "הפוסט-ציונית".

אלא שגם זאת לזמן קצר בלבד. שכן המושג "פוסט-ציוני" הוא הונאה סמנטית – מס שפתיים לשאריות הקונסנסוס, הבא להסתיר את האנטי-ציונות של השמאל הישראלי. הדעת נותנת אפוא שהדהירה אל שולי

הרדיקליזם תביא במהרה לגילוי הכוונות. ולשאלתו-כמיהתו של אנטון שמאס: "איפה היהודי הראשון שיכריז 'הציונות מתה'?" תהיה היענות שגם שמאס יופתע מהיקפה. המתבולל היהודי שב ומכין לעצמו כלי גולה. הפעם מארצו שלו.

ההסתלקות מהציונות, שהיא מרשם לחורבנה של מדינת היהודים, מחייבת שני מהלכים המשולבים זה בזה. יש להכפיש את הציונות על-ידי הדבקת תו קלון על מצחה, על מנת להפכה לישות פושעת שדינה להיעלם, ובעת ובעונה אחת יש להמציא עם אחר, על מנת להוריש לו את הארץ.

מעשה בריאה של לאום יש מאין

המצאת הי"עם הפלשתיני היא כל כולה מעשה ידי הרדיקליזם היהודי. אבי המדינה הפלשתינית, ומי שחיבר את קווי המתאר לכינונה, הוא ג'רום סגל, יהודי אמריקני. הצורך הדחוף בכך נבע מן העובדה שאין לערביי ארץ-ישראל ולו תכונה אחת של אומה: גזע, תרבות, לשון, דת, מורשת, מולדת. ברובם הגדול הם ערבי-רב של מהגרים שנדדו לארץ-ישראל במחצית השנייה של המאה הייט. ביניהם "צירקסים, אלג'יריים, מצרים, זרזוים, תורכים, כורדים, בוסניאקים ואחרים".⁶³ שנמשכו אל הארץ מימי ראשיתה של הציונות שגאלה את ארץ-ישראל מעזובתה.

ערביי ארץ-ישראל עצמם אינם מייחדים לעצמם מעמד של לאום נפרד. אפילו האמנה הפלשתינית, מסמך פוליטי הנועד לשמש בסיס להדלגטימציה של מדינת היהודים, מציינת מפורשות את היות הפלשתינים בשר מבשרה של האומה הערבית. כמוה הקונסטיטוציה של הפת"ח, הארגון המרכזי באש"ף, בראשותו של יאסר ערפאת. פרק 1, סעיף 1 ממנה, קובע: "פלסטין היא חלק של העולם הערבי, והפלשתינים הם חלק מן האומה הערבית".⁶⁴

הגדרת לאום לערביי הארץ היא בדיחה בעיני הערבים עצמם. החל בחאפז אל-אסד הדואג להזכיר לערפאת שאין עם פלשתיני, וכי "פלסטין היא דרום סוריה", עבור בחמאס וכלה בנאצ'רסטים מסוגו של עזמי בשארה, כופרים הערבים ברעיון "העם הפלשתיני". אולם אפילו היה כזה, הרי זה עשרות שנים יש לו מולדת בירדן, שבה הוא מהווה שני-שלישים מהאוכלוסייה, ובה מימש את ריבונותו על כל סמליה ותגיה: דגל, דרכון, המנון וכי'. ירדן היא אפוא מדינה פלשתינית לכל דבר ועניין, ואישור לכך ניתן בפי שורה ארוכה של אישים ערביים, והמלך חוסיין בראשם.

העובדה שהיהודים מבקשים להקים מדינה לציבור החסר כל סימני היכר של לאום, נוסף על זו שבירדן, ועוד חצי מדינה על-ידי מתן אוטונומיה לערביי ישראל, וכמו לא די בכך, הם מבקשים גם לכונן "מדינה לאזרחיה" במקום מדינת היהודים, די בה כדי להציג את עצמתו של איווי המוות הישראלי.

הנה כי כן, הם חסרים ערביי הארץ תכונות של לאום, ישראל תעניק להם אותן. איוור לכך נתנה דליה רביקוביץ', שיצאה עם קבוצת חברים לדעה לחלות את פניו של ערפאת עם בואו לעזה מטוניס: "אני מאושרת שיאסר ערפאת שב אל נחלת אבותיו", אמרה המשוררת, בעודה מפליגה בשבחו

⁵⁹ האמירה המרושעת, יש להודות, מיוחסת לאלוף (מיל) בני פלד, לשעבר מפקד חיל-האוויר, הר"א אה בישראל מעין יהופץ או כתרילבקה המונוגת על-ידי ועד קהילה, בני-גוד קוטבי לעולמו הרוד-ני של הפוסט-ציוני שלנו.

⁶⁰ בריאיון עמו. ראה יונה הדרי-רמג, **עושים חוש-ביט**, יד טבנקין, 1994, עמ' 398-99.

⁶¹ מייחסים לסוקולוב שר-נוי קל של המשל: היח"ד דים כמוהם כזבל; כשהם בידוד, הם מסרי-חיים. כשמפזרים אותם, הם מדשנים.

⁶² יחיעם וייץ, **פוליטיקה**, אוקטובר 1987.

⁶³ ג'ואן פיטרס, **מאז ומקד-דם** (הוצ' הקיבוץ המאיר חד, 1988), עמ' 196. ספרה של פיטרס הוא ללא ספק המחקר הטוב, המקיף והמתועד ביותר מסוגו בנושא. אולם הוא לוקה בחטא שלא יסור-לח: הוא מעז לחשוף את הכוב הערבי בנושא הצ'יוני. לא ייפלא אפוא שהחגיבור זכה לקיינות של בוז ולביקורת גלגל-נית מצד רובו של הממ"ד האקדמי השמאלני בישראל.

⁶⁴ המסמך נתחבר רק לאחרונה, והוצג לציבור באוגוסט 1998. ראה את אתר הפתח באינטרנט: WWW.faleh.org_public/co-nstitution

של ראש אש"ף. אמירה זו, מעבר לסילוף ההיסטורי ולגינוח שבה (שהרי ערפאת הוא מצרי יליד קהיר) חשובה בעיקר מפיה של משוררת המודעת היטב לעצמת המטפורה. שנאתה של רביקוביץ' ל"מתנחלים" מזה, בעודה עושה שימוש בביטוי הטעון "נחלת אבות" ("למען ירשו בני ישראל איש נחלת אבותיו", במדבר ל"ו, 8) בהקשרו של ערפאת מזה, היא גט כריתות לצינונות.

זחילה זו על גחון, הנחותה מהתרפסות יהודי גרמניה להיטלר: "הקנצלר האהוב שלנו...", נעשית במקרה הישראלי לא מכורח או מאונס, כי אם מתשוקה שנקל להבחין בה את ההיבט הכפייטי. לאחר שרביקוביץ' "השיבה" להם נחלת אבות בהבל פיה, צריכים עכשיו הערבים לבירה במולדתם. משימה זו נטלה על עצמה נעמי חזן, לפיה "ירושלים היא העיר הפלשתינית החשובה ביותר". עלייה זו בדרגה של ירושלים היא רבת חשיבות, שכן ירושלים, עיר שולית ונעדרת חשיבות בהיסטוריה הערבית, אינה נזכרת כלל בקוראן, ואף לא באמנה הפלשתינית.

לית מאן דפליג שכינון מדינה פלשתינית מחייב את חורבנה של מדינת היהודים. המעשה אפשרי, אם במלחמה – על-פי תכנית השלבים של המל"פ, ואם בה-לגיטימציה של מדינת היהודים, בהשמטת המסד המוסרי לקיומה, על-ידי הכפשתה והצגתה כישות פושעת. בעוד ערפאת מכין במרץ את תכנית השלבים, נטל על עצמו השמאל הישראלי את ביצוע החלופה השנייה.

הכחשת השואה באמצעות "השואה" הערבית

בריאת לאום יש מאין, מורשת ועיר בירה (גזע, שפה ודת אין היהודים מסוגלים עדיין להנפיק עבור הפלשתינים, אם כי לא לעולם חוסן) היא בעלת חשיבות רבה, אולם חשובה ממנה היא "שואה" ערבית. המצאת שואה עבור הערבים תעניק להם מעמד של קרבן. משנס אפוא הפוסט-ציוני שלנו את מותניו וממציא שואה ערבית. בביקור קבוצת ח"כים בגרמניה הסבירה ח"כ יעל דיין למארחיה כי "כשם שאנחנו היינו קרבנות שלכם, ועל כן המחויבות שלכם כלפינו, כך הפלשתינאים הם קרבנות שלנו, ועל כן המחויבות שלנו כלפיהם".⁶⁵

העמדת שואת היהודים על רמה אחת עם "השואה הערבית", היא ה"יִפְּהָה" שהתחוללה בגינה של הקמת ישראל, חייבת להוליך למסקנה כי ישראל הציונית היא מדינה פושעת. מכאן שיצירת זיקה בין הציונות לנאציזם היא אופן גלוי של הכחשת השואה. מחריביה היהודים של הציונות, המטביעים על מצחה את אות הקלון הנאצי, לא זקוקים להכחשתה הפיסית של שואת היהודים. אולם ה"עובדה" שעם הקרבנות מאמש היה לעם התלוינים היום (ראה דברי דיין לעיל) שומט מתחת לרגלי היהודים את הזכות המוסרית המוקנית להם בגין סבלם בשואה. קרי: זכותם של יהודים למדינה משל עצמם. שהרי מדינה פושעת דינה להיעלם. כך הרייך השלישי, וכך הישות היודו-נאצית. במקרה של אילן פפה, מוכחשת אפילו הזכות לריבונות

לאומית, כלקח מחוסר האונים של היהודים בשואה: "כללית ניתן לומר שהציונים הצליחו לשכנע חלקים בדעת הקהל העולמית כי קיים קשר בין הציונות לשואה".⁶⁶ תופעה אחרת, מרתקת לכשעצמה, של הכחשת השואה על-ידי התכחשות אליה, כלומר מן המסר והלקח העולים ממנה, היא זו של אורית שוחט: "השואה איננה חלק ממורשתנו. היא קשורה למורשת הגרמנית".⁶⁷

הח"כ הערבי ד"ר עזמי בשארה, הוא מן האינטלקטואלים הבולטים בקרב ערביי ישראל. בשארה, קומוניסט ונאצריסט קיצוני, הוא מן המובילים את האירדנטה של ערביי ישראל. בזכות עובדה זו נמנה האיש עם גיבורי התרבות של השמאל הישראלי. בריאיון עמו להארץ,⁶⁸ פתח ארי שביט בשאלה האם עתה, מקץ 50 שנות סכסוך ובמהלך פעמי השלום, מוכן כבר בשארה לסלוח ליהודים על מה שעוללו לבני עמו ב-1948?

למותר לציין שבשארה דחה בבזוז את ההתרפסות היהודית.

לסלוח על מה? שלוש שנים לאחר השואה נדברו מעריצי של היטלר, בעלי בריתו וממשיכי דרכו, לסיים את מלאכתו בארץ-ישראל ולהכרית את היישוב היהודי "בשחיטה כמותה לא נודעה מאז המונגולים", כדברי מזכ"ל הליגה הערבית בנאומו ערב פלישת צבאות ערב. במלחמה נואשת הצליח קומץ יהודים לגבור על מבקשי נפשו. בחשבון היסטורי לא נופלת התוקפנות הערבית במאומה מזו של הנאציזם. אבל לאחר שלא עלה בידם להכרית את היהודים, הכריזו על אבל לאומי וכינו את תבוסתם "נכבה" – ה"שואה".

עיוות מוסרי זה, שהוא – וכי כיצד אפשר אחרת – העתק של הטעון הניאו-נאצי בדבר "הקטסטרופה שירדה על האומה הגרמנית במאי 1945 מידי היהודים ובעלי בריתם",⁶⁹ אימץ לעצמו השמאל הישראלי, על קרבו ועל כרעיו, ובעקבותיו חלקים הולכים וגדלים בציבור הכללי.

כאשר ליבוביץ' מדבר על ישראל כמדינה יודו-נאצית, חייב השומע להסיק ששלהי שנות השלושים בגרמניה היו זהים למציאות שהוא מכיר בישראל. ואם אין הוא מכיר את המציאות דייה, באה לעזרתו שולמית אלוני, המתארת את ימי ממשלת הליכוד כך: "תקופה לאומנית פשיסטית שמאפיין אותה פופולזם ברוטלי... כור היתוך של לאומנות מיסטית-אגרסיבית ששאירות התפשטות טריטוריאלית מניעות אותה".⁷⁰

כאשר עדי אופיר כותב על "מחנות ריכוז בגדה", כי אז אחת מן השתיים: או שהמציאות באושוויץ היתה זהה לזו שבכפרים הערביים ברחבי יהודה ושומרון, או שהמציאות בכפרים זהה עם המציאות באושוויץ. וכך לגבי גירוש המתבלים בזמנו, שנאמני מחנה השלום לא חדלו להשוותו לרכבות הגירוש של היהודים למחנות הריכוז.

השוואה זו בין הנאציזם לישראל נועדה להציג את כינונה של מדינת היהודים כאם כל חטאת, את מלחמות ישראל כמסעי כיבוש והתפשטות בנוסח גרמניה הנאצית (ישעיה ליבוביץ'); כולל גירושים המוניים, (אורי אבנרי); נישול, הרס (שלום עכשיו); השמדת עם (גוש שלום); מחנות ריכוז (עדי אופיר); היטלרזים (יעקב שרת); מיליטריזם כוחני ופולחן של דם ואדמה (שולמית אלוני); יחידות גסטפו והיטלר יוגנד (משה צימרמן) ופולגות סער (אמנון אברמוביץ'). ההיסטוריונים החדשים מאסכולת בני

⁶⁵ אולם לא אמירתה של דיין היא תסמין הפתור לוגיה היהודית, כי אם העובדה שדבריה נקלטו בסדר היום הציבורי ללא תגובה, בבחינת שתיקה כהודאה דמיי.

⁶⁶ אילן פפה, ברבעון של אש"ף: The Journal of Palestine Studies, גיליון חורף 1997.

⁶⁷ עושים חושבים, שם, עמ' 633.

⁶⁸ 29.5.1998, כלומר לכבוד יום העצמאות בשנת היובל למדינת היהודים.

⁶⁹ ראה את נאומו של דיין ריך קורמן, מנהיג הניו-אירנאצים בשטוטגרט: The European, 15.5.1995.

⁷⁰ פוליטיקה, אוקטובר 1987.

מוריס, אבי שליים ואילן פפה קיבלו על עצמם להעניק לתיאור זה של המדינה הנאציונלית את היוקרה האקדמית של מחקר מעין-היסטורי.

אין מי שהביא מגמה זו של נאציונליות לביטוי רדיקלי יותר מנועם חומסקי, ובזכות עובדה זו רכש האיש לעצמו מעמד של גיבור תרבות בקרב מחנה השלום הישראלי. הכתרים הנקשרים לראשו בביקוריו בישראל די בהם כדי להבק אפילו את ישעיהו ליבוביץ. כצפוי, הזיקה הנמשכת בין חומסקי לניאור-נאציונליזם איננה מפריעה למחנה השלום. את ספרו *Political Economy of Human Rights* הוציא חומסקי בהוצאת La Vieille Taupe, Paris, הוצאה לאור ניאור-נאציונלית המפרסמת בין היתר את *Annales Histoire Revisionniste*, רבעון אנטישמי המתמחה בהכחשת השואה. חומסקי פורס את חסותו על רובר פוריסון, מכחיש השואה שגורש בשל כך מאוניברסיטת ליון. חומסקי איננו רואה בספרו של פוריסון "ולו רמז להיקשים אנטישמיים".

ספרו האנטישמי של חומסקי: *The Fateful Triangle*, תופס מקום של כבוד בפרסומי "המרכז לרוויזיוניזם היסטורי" הניאור-נאציונלי בקליפורניה, לצד "הפרוטוקולים של זקני ציון", **הקשר הציוני** מאת אלפרד ליליינטל, ו**קומוניזם במסכה** מאת יוזף גבלס. "הציונים הם כמו היטלר", מדינתם מבוססת על "פרקי השמדת-עם של התניין", תורתם היא "תסמונת שמשון", ואשר על כן "בכוונתם לבצע איבוד-לדעת לאומי במהלכו תיחרב האנושות על פני כדור הארץ".⁷¹

בראיונות שהעניק בטובו בישראל, לרגל ביקורו, הסביר חומסקי ש"ישראל שקועה עד צוואר במעשי טבח ועינויים... אין דבר שישראל אוהבת יותר מאשר רצח אזרחיה... ולו רק יכלה להבטיח שאש"ף יעשה עוד ועוד פעולות טרור, היא היתה מאושרת..." מלחמת לבנון נזומה על-ידי ישראל, שכן "היהודים לא יכלו לסבול את העובדה שאש"ף חדל לרצוח את אזרחיה".

הנה כי כן, במדינת היהודים, על-פי חומסקי, צפון רשע אינהרטי, והיא ישות הרת סכנות הנעדרת תכונות אנוש של חמלה, שכל הווייתה אינה אלא שואה עיוורת לאנושות, שאותה היא נועדה לכלות.

כך חומסקי, וכך גיבור תרבות אחר של היהודים, ערפאת, שקשריו עם ניאור-נאציונליזם מתועדים היטב, ושחילוי-שטריו נשבעים במועל-יד נאצי לאחר שהם מכריזים כי "שתיית דם יהודי היא נוהג מקובל עלינו",⁷² וכמי שפרסם זה עתה (אוגוסט 1998) את חוקת ארגונו, הקוראת בגלוי להשמדת ישראל.

מתפרסמות חדשות לבקרים בעיתונות ערבית ממסדית בקהיר, דמשק ועמאן. אנטישמיות ארסית ברמת **השטירמר**, אם כי בתפוצה גדולה לאין שיעור מן התקדים הנאצי, רואה אור יום יום, שבוע אחר שבוע, בתקשורת הערבית בכלל וזו המצרית, הירדנית והסורית בפרט.

הכנות הפלשתיניים לדחיקתה של ישראל אל גבולות החלוקה מוצהרות בפומבי ובגילוי לב. הטלוויזיה של הרשות היא מקור יומיומי של הסתה אנטישמית. רוצחי יהודים נישאים על כפיים, וערפאת מזמר שירי הלל למתאבדי החמאס, הגיהאד האיסלאמי והפתח. לכל אלה אין זכר בתקשורת הישראלית. ואם משהו מסתנן בכל זאת לעיתון היומי – על-פי רוב כציטוט מתוך עיתונות זרה, יוצא מיד הצד הישראלי במערכת מסועפת של הכחשה. דוגמה קומית משהו לתופעה זו היו דברי ההסתה של ערפאת בדרשה שנשא במסגד ביוהנסבורג, בה קרא להשמדת ישראל בגיהאד. הקלטת פרסומה בערוץ 7, וכיוון שהדבר היה מיד לאחר חתימת הסכמי אוסלו עוררו הדברים עניין ציבורי. מי שנחלץ להגנתו של ערפאת היה לא פחות משר-החוץ שמעון פרס, שטען נחרצות כי הקלטת מזויפת והיא תעמולה של הימין. היה זה ערפאת שסתר את דברי פרס, כאשר אישר, בגלוי וללא כל רגשי אשם, כי אלה הדברים שאמר.

אכן, בניגוד למנגנון ההונאה הנאצי שנאלץ להסתיר מעיני הציבור את כוונותיו, פועלים הערבים בגלוי. ההבדל בין הנאציונליזם לאיסלאם הוא כהבדל בין ארגון רדיקלי לבין ציוויליזציה. בעוד שהנאציונליזם חייבים היו להסוות את כוונותיהם ומעשיהם במילות קוד ובמערכת מקפת של דיסאינפורמציה, על מנת שלא לעורר אנטגוניזם חריף מדי בקרב הגרמנים עצמם ובקרב אומות העולם, פטורים הערבים מסייגים אלה. שכן הם זוכים לגיבוי אוטומטי של כלל האומה הערבית. כשם שהצהרתו של צדאם חוסיין כי ישרוף את מחציתה של ישראל עוררה תמיכה נלהבת ברחוב הערבי בשכם או בצרת, כך פיצוץ אוטובוס וטבח המוני בתל-אביב זוכים לתמיכה גורפת מן האוקיינוס האטלנטי ועד המפרץ הפרסי.

הדוגמאות בנדון רבות מספור. הדוגמה שתובא בקצרה להלן מציגה את מה שקרוי "תהליך השלום" כמעשה של טירוף מערכות גמור, אולם במציאות של ישראל אין היא אלא עוד פרט בכרוניקה היבשה של שגרת היומיום.

הקונסטיטוציה של הפת"ח

בשלהי יולי 1998, לאחר תהליך ממושך של שכתוב וניסוח, פורסמה החוקה של הפת"ח. כיאה לעידן האינטרנט הוצגה *The Fateh Constitution* במלואה לציבור באתר הפת"ח (ראה לעיל) ב-1.8.98.

הפת"ח, שבראשו עומד ערפאת, הוא הארגון הגדול והמרכזי באש"ף, וכוחו במועצה הלאומית הפלשתינית (מל"פ) מכריע, בין היתר בזכות השליטה הבלתי-מעוררת על המקורות הכספיים של הרשות. רוב תפקידי השליטה ברשות מרוכזים בידי מקורביו של ערפאת, מראשי נאמניו בפת"ח. עתה, לאחר הרה-ארגון בפרלמנט של הרשות הפלשתינית (ראשית אוגוסט 1998) הפת"ח הוא השליט

הכחשת המציאות

בזידנבזים מרצון יצרה ישראל מנגנון של הכחשת המציאות המסתיר מעיניה את הדברים כפשוטם. הנתונים שהובאו במאמר זה, בעיקר בחלקו הראשון, אינם, כפי שצוין לעיל, בבחינת סוד נסתר. הפרטים בדבר התחמשותו של העולם הערבי באמל"ח להשמדה המונית רואים אור מזה עשור לפחות במאות ניירות עמדה בעשרות מרכזי מחקר באוסלו, פריס, לונדון וושינגטון, אך לא בישראל. הכנות גלויות למלחמה, וכן הצהרות בנדון,

⁷¹ *The Fateful Triangle*, עמ' 467.

⁷² ראה, לשם משל, את מסדר הסיום של קורס שוטרים בשכם, כפי שצולם על-ידי הטלוויזיה של הרשות הפלש-תינית, 13.5.95.

הדברים מדברים בעד עצמם ואין צורך בפרשנות יתרה על הכרות מלחמה גלויה זו, החמורה, אגב, בהרבה מן האמנה הפלסטינית. אולם לא גילוי הלב הערבי, המובן מאליו, הוא לזו הבעיה, כי אם האלם הפוקד את הציבור היהודי, נשוא כוונת ההשמדה המוצהרת בגלוי. הכול ממלאים פיהם מים, התקשורת המשרתת במודע את האינטרס הערבי, הכנסת, המפלגות, ראש-הממשלה ושריו. סביר להניח שהקורא עתה שורות אלה שומע על כך בפעם הראשונה, וקרוב לוודאי שאין הוא מבין על מה ולמה ראה המחבר לעשות מזה עניין גדול.

אכן, איור קולע לדברי הנביא: "ויאמרו... לא תבוא עלינו רעה וחרב ורעב לא נראה... עם סכל ואין לב, עינים להם ולא יראו, אזנים להם ולא ישמעו..."⁷³

השנאה כתנאי קיומי

השנאה העצמית היא פועל יוצא מן התסכול העמוק שבו שרוי המתבולל היהודי, המודע לשנאת הערבים וקורס תחתיה. בחירת קבוצת התייחסות והפיכתה לנשוא תסכוליו של המתבולל הישראלי הלכוד בפי הציוני מובנת אפוא מאליה. המדינה הציונית היא אמנם ישות פושעת, אך דא עקא שלא כל הישראלים נמנים עם קלגסי הגסטפו, ועל כן החלוקה המניאית בין אור לבני חושך. בין "מחנה השלום" החובר למחנה השלום הפלשתינאי בראשות ערפאת מזה, לבין "מוטציות יהודיות... אנשים שהתשתית הרעיונית שלהם היא תרגום חוקי נירנברג... הפועלים כמו חוגים נואו נאצים" (יורם קניוק), מזה; של "כת משיחית אטומה ואכזרית, כנופיית גנגסטרים ממושם, פושעים נגד האנושות, סדיסטים, פוגרומיסטים ורוצחים" (עמוס עוז); "גוש אמונים הוא... מגילויי הייאוש הגדול של האנושות במאה העשרים... הסיכוי לטרפד את תהליך השלום באמצעות שפיכת דמים מצית את דמיונם של אויבי השלום... מעשי טבח המוניים... שאר הרוח שלהם מתבטא בלהט גזעני ובשנאה תהומית לאחר" (אבי כצמן).

אנטישמיות פרועה זו, המתבטאת באלימות לשונית שהיא העתק מסגנונו של **דד שטרמר**,⁷⁴ ומבוססת על כזב ציני ועיוות גמור של המציאות. "עידן השלום" של ממשלת רבין-פרס (1992-96) ידע פרץ של רצחנות ערבית חסרת-תקדים בכל שנותיה של המדינה: 264 "קרבנות של שלום". המובאות של קניוק, עוז וכצמן הן תיאור מדויק של הרצחנות הערבית, אולם בפיהם של השלושה לא במרחצ האשם, כי אם בקרבנו.

הנה כי כן, היהודים השכילו להפוך את ההיגד של ליאו בק על פיו: לא "גורל היהודים הוא כתב האשמה נגד האנושות", אלא: "גורל הפלשתינים הוא כתב אשמה נגד ישראל". אולם בניגוד ל"אנושות", ישראל ממהרת לאמץ היגד זה ולהדביק על מצחה אות קין. קבלה גורפת זו של האינדוקטרינציה הערבית היא עתה לא רק סיסמת הקרב של האליטות בישראל, אלא תכלית קיומן במאבקן לחיסולה של הציונות.

היחיד. מגמה זו היא התיישרות עם הקו המקובל של מפלגת שלטון בראשותו של השליט, המקובלת בעולם הערבי, דוגמת מצרים או סוריה.

מכאן, שלקונסטרויציה של הפת"ח, שאין בה מילה אחת ללא אישורו הישיר של יאסר ערפאת, חשיבות רבה לבחינת המגמות בקרב מה שמכונה "הזרם המרכזי והמתון" באש"ף כלפי ישראל. למותר לציין שהחוקה של פת"ח היא המסד האידיאולוגי של המדינה הפלשתינאית האמורה לרשת בקרוב את הרשות. להלן 13 סעיפים מתוך עשרים ושבעה:

פרק ראשון עקרונות; יעדים; שיטות

העקרונות הבסיסיים של הארגון:

1. פלסטין היא חלק מן העולם הערבי. הפלסטינים הם חלק מן האומה הערבית, ומאבקם הוא חלק ממאבקה של האומה הערבית.
3. המהפכה הפלסטינית ממלאה תפקיד מרכזי בשחרורה של פלסטין.
4. המאבק הפלסטיני הוא בשר מבשרו של המאבק הכלל-עולמי נגד ציונות, קולוניאליזם ואימפריאליזם בינלאומי.
5. שחרור פלסטין הוא חובה לאומית המחייבת סיוע חומרי ורוחני של כלל האומה הערבית.
7. התנועה הציונית היא גזענית, קולוניאליסטית ותוקפנית באידיאולוגיה שלה, ביעדיה, בארגונה ובשיטותיה.
8. יסוד הקיום הישראלי בפלסטין הנו כיבוש ציוני המתבסס על קולוניאליזם.
9. שחרור פלסטין ושמירה על המקומות הקדושים הם חובה ערבית, דתית ואנושית.

יעדים

12. שחרור מלא של פלסטין ועקירת הקיום הכלכלי, הפוליטי, הצבאי והתרבותי של הציונות.
13. כינון מדינה דמוקרטית עצמאית על כל אדמת פלסטין עם ירושלים כבירתה.

שיטה

17. מאבק צבאי מהפכני כשיטה בלעדית לשחרורה של פלסטין.
19. מאבק צבאי איננו טקטיקה כי אם אסטרטגיה, והמהפכה הצבאית של העם הפלסטיני הערבי היא רכיב מכריע במאבק לשחרור ולעקירת הקיום הציוני. המאבק לא ייתם עד אשר המדינה הציונית תוחרב ופלסטין כולה תשחרר.
22. התנגדות לכל פתרון פוליטי המוצע כחלופה להשמדת הכיבוש הציוני בפלסטין.
25. שכנוע מדינות בעולם למנוע את הגירת היהודים לפלסטין כשיטה לפתרון הבעיה.

⁷³ירמיהו ה', כ"א.

⁷⁴על ההשוואה בין האנטישמיות הישראלית לזו הנאצית ראה מאמרי "הערות לדיאלקטיקה של האנטישמיות הישראלית", עמ' 93 בספר.

"מהיות כפיר בין כפירים איספה עם כבשים"

הסגולה בארצו, מעניקה למעשה כולו לאו דווקא ממד טרגי של הוד האפוקליפסה, אלא נופך נקלה של פרסה. איור קולע להערתו של הגל: "לא 'פחד ורחמים' מעוררת בי הטרגדיה היהודית, כי אם סלידה".

★

סוף דבר

רוח הרעה של הרדיקליזם היהודי המהלכת על מאמר זה ועל אחדים מקודמיו לא מותירה ספק בדבר יחסו של המחבר אל השמאל הישראלי. אולם הטלת האשם על השמאל בלבד שגויה מעיקרה, ולא רק משום חלקו המכריע בעיצובה של הציונות המעשית ("גבולה של ישראל הוא גבול המחרשה" – יצחק טבנקין) בעידן היישוב ובשנים הפורמטיביות של המדינה, אלא בראש ובראשונה בכונות – כה אפיינית לרדיקליזם היהודי – להירתם למעשה של טירוף נגד כל הסיכויים. והלא הציונות – אם לבחנה בכלים אובייקטיביים, היתה ועודנה מעשה של טירוף נאצל.

אלא שהזמן עשה את שלו. המהפכה הציונית כלתה באש של עצמה. תכלית הקיום האידיאולוגי של השמאל פשטה את הרגל עם קריסתו של הסוציאליזם, והשמאל הושלך אל פח האשפה של ההיסטוריה, אכן, ככלי אין חפץ בו.

בשנת 1977, עם תום עידן "ההגמוניה הפועלית", זכתה מדינת היהודים ברגע של חסד. ניתן היה לכוון "מחנה לאומי" של אמת ולא בדיחה מרה על חשבוננו של זיבוטינסקי. צריך היה לשלוט ולא להעמיד פנים. אולם דבר לא נעשה. מנחם בגין, יצחק שמיר ובנימין נתניהו היו והנם רק מסווה. השמאל, הפעם הזאת, בדמות קריקטורה אכזרית של תנועת העבודה, לא זו בלבד שהוא אוזח בכל מוקדי השלטון אלא שאחזיתו חזקה עתה מאי פעם. בתווך מהלך עדר אנושי חף מדעת, המכור לסם הממית-לאט של "השלום".

לא, השמאל לא מוביל לאבדון. הוא רק מתווה את הדרך. את עיקר המלאכה עושה עם ישראל ■

אלם כפי שנטען לעיל, חיסולה של הציונות לא יהיה אפשרי ללא חיסולה של ישראל. מכאן, שבמסע הסירוס העצמי מזה, וההכפשה שמנהלים היהודים על מנת להסיר את הלגיטימציה המוסרית ממדינתם מזה, הם גוזרים את דין עצמם לכיליון. לא לכיליון במובן המופשט כהשאלה או מטפורה, לכל היותר במובן של "קרבנות השלום", על-פי מיטב המסורת הערבית של "הנאצים הפלשתינאים שהצליחו לרכז כאן בארץ את האנטישמיות הזואולוגית של אירופה עם תאוות הפגיון שבמזרח" (ברל כצנלסון). מעשי הטבח ההמוניים בימי ממשלת רבין-פרס היו בבחינת חזרה כללית למה שצפוי לנו עם שובה של ישראל לגבולות 4 ביוני 1967. תהיה זו ישראל מרוסקת ומותשת, אומה פצועה אנושות שאיבדה את התכלית הרוחנית והפיסית לקיומה, טרף קל למבקשי נפשה.

אלא שהפעם, בניגוד לעבר, הכיליון הצפוי הוא מעשה ידי היהודים עצמם. לא בכוח הזרוע של קלגסי בבל או רומא נכפה עליהם הדבר, אלא הם עצמם, במו ידיהם וכמי שכפאם השד, הולכים ומוסרים הכול למבקשי נפשם. הם נותנים את אדמתם, את בירתם הנצחית, את קודשי אומתם, את מימיהם, את שיירי צדקתם הדלה, את תכלית קיומם, עד כי לא ייוותר עוד מעט מקום להולך אליו את החרפה.

הסכם אוסלו, שבו מכר היהודי את נשמתו לשטן, הסכם מחילה על ארצו עליו חתם בדם לבו ועדים לכך "קרבנות השלום" הוא עדות לאיווי מוות קולקטיבי של ישראל כלאום, מי שהריבונות נכפתה עליו הר כגיגית בניגוד לרצונו, והוא שמח להיפטר ממנה משנמצא לו מי שמוכן ליטול אותה ממנו.

ומיהו ה"אני האחרי", ה-Alter Ego של השבר הציוני? לא אחר כי אם ראש כנופיית טרור, פושע מועד המושך את קיומו מתפיסת בני-ערובה ורציחתם, מסחר סמים, מהלבנת כסף מזויף ומשוד, פשוטו כמשמעו. העובדה שקריקטורה זו של האתוס היהודי נועדה לרשת את עם

הטבע נותר אדיש לגורלו של המין האנושי. ככל שהדבר נשמע בל-יאמן, עובדה זו כוללת את היהודים.

מיוחס לפ.ד. רוזוולט